

Notatark

Sagsnr. 00.01.00-A00-19-11

Sagsbehandler
Lars Oksbjerg

06.01.2016

Organisering af Hjarnø Færgesfart

Organisering p.t.

Hjarnø Færgesfart er organiseret som en selvejende institution. Bestyrelsen består af 7 medlemmer, hvoraf 4 udpeges af Hedensted Byråd og 3 vælges blandt myndige fastboende personer på Hjarnø. Den nuværende sammensætning af bestyrelsen er ikke i henhold til gældende regler, idet kommunalbestyrelsen ikke må udpege et flertal af medlemmerne i bestyrelsen for en selvejende institution.

Da den selvejende institution ikke også varetager opgaver, som kommunen ikke selv kan løse, er Styrelsesloven § 2 om kommunale anliggender relevant.

§ 2. Kommunernes anliggender styres af kommunalbestyrelser, der vælges efter reglerne i lov om kommunale og regionale valg.

Flere organisationsformer for en fremtidig organisering af Hjarnø Færgesfart har været undersøgt, men konklusionen, bl.a. fra møde den 26 NOV 15 på Hjarnø er, at det kun er realistisk at arbejde videre med 2 modeller:

- Selvejende institution uden kommunalt flertal
- Kommunal drift

Hjarnø Færgesfart

Der er 5 fuldtidsansatte i Hjarnø Færgesfart, 1 overfartsleder og 4 færgesførere.

Overfartslederen, der er ansat i august 2015, står for indkøb, værftsoophold, vagtplaner m.v.

Henvendelser fra borgere og politikere, regnskab, økonomi er det primært bestyrelsen der tager sig af.

Bestyrelsen får ingen administrativ hjælp fra Hedensted Kommune. De 3 øboer modtager et årligt bestyrelseshonorar på ca 8.000 kr. til formanden og 5.000 til hhv. næstformand og kasserer.

Lønregnskab varetages af overfartsleder og eksternt revisionsfirma.

Udgiften til revisor, der også fører det daglige regnskab og udarbejder årsregnskab og budget, er ca 145.000 kr. per år.

Møde på Hjarnø 26 NOV 15

Referat fra mødet vedlagt.

Møde mellem Udvalget for Fritid & Fællesskab, bestyrelserne for Hjarnø Beboerforening og Hjarnø Færgesfart.

Konklusionen på mødet blev, at der er vigtigt for Hjarnøbeboerne at have indflydelse:

- Drift; Fartplan, billetpriser, udgifter - hele paletten.
- Drift er vigtig, da færgerne understøtter beboelsen på øen. Vigtigt at øboerne har indflydelse på driften.

På mødet blev det aftalt, at bestyrelsen for Hjarnø Beboerforening vil have mulighed for at kommentere nærværende notat, inden det forelægges Udvalget for Fritid & Fællesskab.

På mødet blev det fremhævet, når man i Sæmmenslutningen af Danske Småøer diskuterer færgerne bliver specielt 3 fremhævet som gode; Fur, Venø og Hjarnø.

Fur, kommunal drift

- Referer til Teknisk Udvalg
- § 17 stk. 4 udvalg, Ø-udvalg, 3 politikere og 2 fra øen
- Føler ikke at kommunen blander sig meget, Ø-udvalget har stor indflydelse

Venø, kommunal drift

- Overfartsleder også reder
- Referer til Teknisk Udvalg
- Ø-udvalg der konsulteres i.fbm. udarbejdelse af dagsordenspunkter til Teknisk Udvalg
- Føler ikke at kommunen blander sig meget, Ø-udvalget har stor indflydelse

Der er formaliserede møder mellem kommune/reder og Ø-udvalgene, specielt ifbm. fartplan og budget.

Bestyrelsesformandens beskrivelse af de opgaver bestyrelsen varetager

Økonomi

Et bestyrelsesmedlem særlig ansvarlig for økonomi.

Opfølgning

Budgetlægning

Personale

Overfartsleder har den daglige personaleledelse. Bestyrelsen har deltaget i forhandlinger med 3F. Opslag/ansættelse af overfartsleder, vigtigt at bestyrelsen udøver personalepleje. Søfartsstyrelsen, tolkning af regler, bestyrelsen ansvarlig for sikkerhedsmanual, tidligere på disketter nu elektronisk hvor Søfartsstyrelsen har et link. Tilladelse til Lille Hjarnø, sikre at forsikringer og tilladelser er OK. Udnytter Lille Hjarnø til andre formål. Arbejder på flere initiativer. Dokning af begge færger hvert år. Lille Hjarnø har overfartslederen selv repareret. Større nyanskaffelser involverer også bestyrelsen. Der er stort ønske om nyt billetsystem, og der er forslag om nedsættelse af taksten for efterskolen. Færgefarten ved altid hvor formand eller dennes stedfortræder er, hvis der akut skal tages stilling til nedbrud el.lign.

Øen

Øboer regner med, at bestyrelsen ved alt om havneombygningen. Godt samarbejde med Hedensted Kommune.

Bestyrelsesmøder

Bestyrelsen er selv sekretariat. Håndtering af klager og beboerhenvendelser. Årlige generalforsamling. 4 ordinære bestyrelsesmøder. Der kan indkaldes til ad hoc møder. 3 Ø-valgte har fordelt opgaverne imellem sig, og fungerer som forretningsudvalg, Susanne formand, Jan næstformand og Aage økonomi. De 4 kommunalbestyrelsesmedlemmer holdes orienteret, og de er bindeled til byrådet.

Fantastisk team af medarbejde, der gør en stor indsats. Bestyrelsen er valgt til at drive færgefarten - ikke sælge den

Fortsætte som selvejende institution

Det har været juridisk vurderet, om færgefarten skal i udbud, hvis der ikke er kommunalt flertal i bestyrelsen. Konklusionen er, at en selvejende institution som Hjarnø Færgefart, også uden kommunalt flertal i bestyrelsen, højst sandsynligt kan betragtes som in-house opgavevaretagelse, og dermed ikke er omfattet af udbudsreglerne.

Hvis Hjarnø Færgefart skal fortsætte som selvejende institution, skal de nuværende vedtægter skrives om.

De nuværende vedtægter har bl.a. bestemmelser om, at Hedensted Byråd skal godkende iht. § 8 stk. 3 litra:

- c. Vedtagelse af budgetter og regnskab.
- d. Takstfastsættelse.
- e. Erhvervelse og afhændelse samt pantsætning af fast ejendom og skibe.
- f. Afgivelse af beslutningskompetence.
- g. Opløsning af den selvejende virksomhed.
- h. Ændringer i vedtægterne.
- i. Ansættelse af personale på vilkår svarende til tjenestemandsansættelse.

Der ud over skal beboerforeningen på Hjarnø godkende:

- h. Ændringer i vedtægterne.

I vedtægterne kan indføres, at bestyrelsen har mulighed for at supplere sig med udefrakommende eksperter, men der kan næppe stilles specifikke krav til, hvorfra disse eksperter skal komme.

Driftsoverenskomst

Den meste litteratur beskæftiger sig med driftsoverenskomster mellem kommuner og sociale institutioner. Det er ikke lykkedes at finde eksempler på driftsoverenskomster, hvorfra der kan trækkes paralleller til færgedrift.

Vedtægterne har bestemmelser om, hvad der skal godkendes af byrådet, f.eks. budgetter, regnskaber, takster m.v. Der ud over kan en driftsoverenskomst være meget mere detailstyrende mht. årlige økonomiske mål og rammer.

Kommunal drift

I Skive og Struer kommuner varetager ø-udvalgene de opgaver, der på mødet den 26 NOV 15 blev fremhævet som væsentlige for øboerne at have indflydelse på:

- Drift; fartplan, billetpriser, udgifter - hele paletten.
- Vigtigt at øboerne har indflydelse på driften.

Færgefarterne til Fur og Venø udføres i kommunal drift med velfungerende ø-udvalg. Ø-udvalgene har stor indflydelse på fartplaner, og høres bl.a. i.fbm. takstfastsættelser og udmøntningen af de lovgivningsmæssige takstnedsættelser.

Ifølge de foreliggende oplysninger fungerer dette samarbejde til både øboers og kommunens store tilfredsstillelse.

§ 17 stk. 4 udvalg

Et ø-udvalg kan formaliseres som et § 17 stk. 4 udvalg, j.fr. den kommunale styrelseslov. Udvalgets opgaver kan udformes med baggrund i erfaringerne fra Skive og Struer kommuner, hvor ø-udvalgene er med til at udforme dagsordenspunkter vedrørende bl.a.:

- Fartplan
- Takster
- Budgetter og regnskaber
- Nye initiativer

inden dagsordenen sendes til politisk behandling

Rederansvar

Rederansvaret skal overtages af Hedensted Kommune, og den bestyrende reder vælges af byrådet. Denne funktion kan enten varetages af en politiker eller kommunalt ansat.

Administrative opgaver

Den nuværende bestyrelse udfører frivilligt arbejde i.fbm. alle de opgaver den varetager. Disse opgaver vil i givet fald skulle overtages af den kommunale organisation.

Det vurderes at lønregnskabet vil kunne indpasse i den almindelige kommunale drift uden de store meromkostninger – max. 10 timer om måneden.

Revisionen vil blive varetaget i.fbm. den almindelige kommunale revision.

Møde mellem forvaltningen og overfartsleder og ø-udvalg, udarbejdelse af dagsordenspunkter og budget estimeres til at tage 2-3 arbejdsdage om måneden.

Opmærksomhedspunkter

Lokal indflydelse:

Umiddelbart synes den lokale indflydelse at være størst ved en selvejende institution hvor 3 bestyrelsesmedlemmer bor på Hjarnø, men der findes også eksempler fra bl.a. Fur og Venø, hvor der udtrykkes tilfredshed med den lokale indflydelse gennem et ø-udvalg (§ 17 stk. 4. udvalg).

Driftsoverenskomst:

Der findes ikke nogle "standard" driftsoverenskomst der kan tages udgangspunkt i. Hvis Hedensted Kommune mister flertallet i bestyrelsen, vil Byrådet have mulighed for at regulere færgedriften gennem en driftsoverenskomst, og det vil være muligt med en større grad af detaljestyre end nu. En driftsoverenskomst vil stille øget krav til hyppigere indrapporteringer fra Hjarnø Færges fart til Hedensted Kommune.

Administrative opgaver:

Bestyrelsen udfører nu en del administrative opgaver som frivilligt arbejde, der ved kommunal drift skal overtages af administrationen, med deraf følgende øgede administrative udgifter. Lønregnskab, fakturering og revision vil ved kommunal drift blive en del af den almindelige kommunale administration. Den nuværende udgift til revision på ca. 145.000 kr. kan spares.

Udfordringer i den kommende tid

Statslige krav til indberetninger

I.fbm. den lovbestemte nedsættelse af godstaksterne er der kommet øgende krav til indberetningen af passager- og godsstatistik. Dette er en ny arbejdsopgave i forhold til nu,

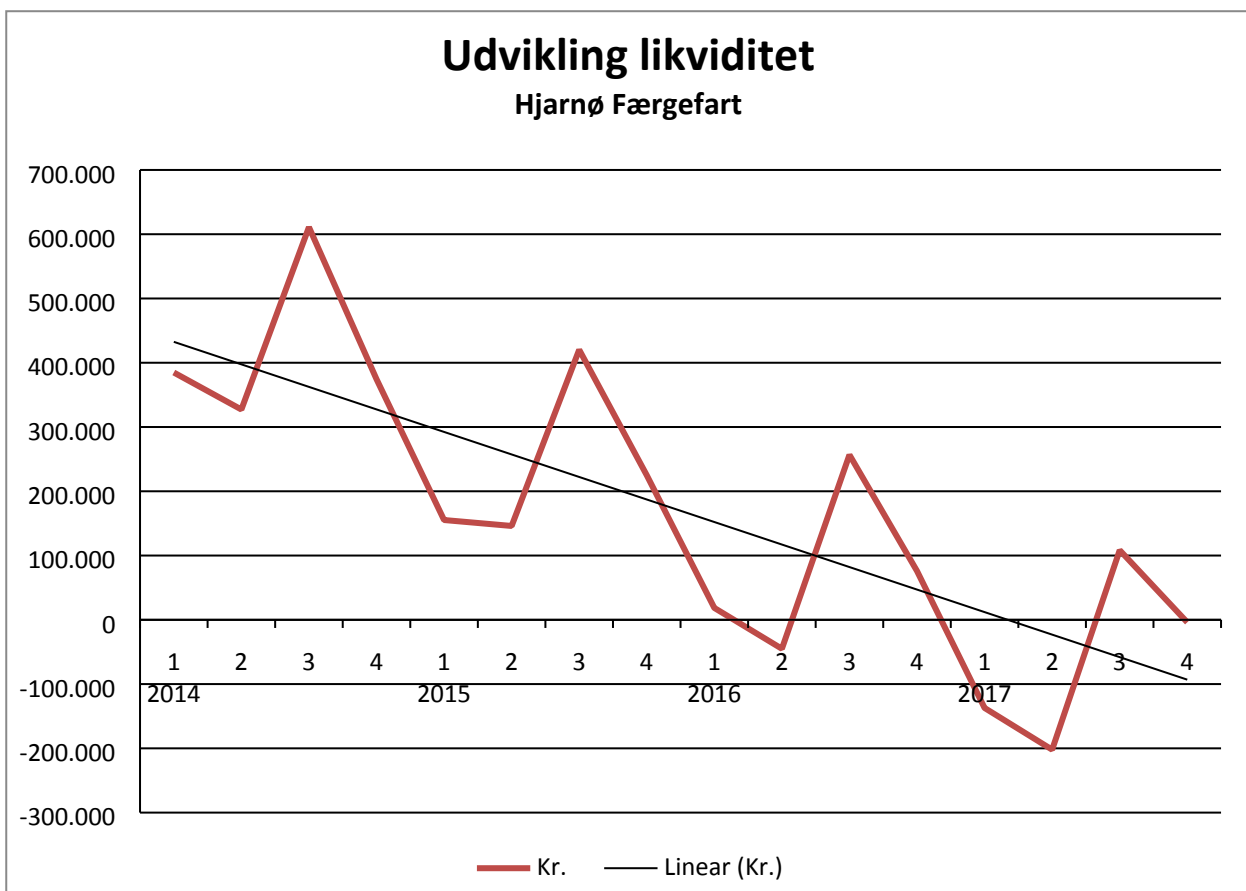
men en opgave der i stor udstrækning bliver automatiseret med indkøb af de nye billetmaskiner. Det er en opgave der som udgangspunkt vil blive varetaget af overfartslederen.

Tilskud fra staten

I forbindelse med flere af de nye statslige tilskud hedder det "at kommunalbestyrelsen skal drage omsorg for", og om dette skal forstås bogstaveligt, eller om opgaves i givet fald kan overdrages til bestyrelsen for en selvejende institution kræver en nøjere juridisk vurdering.

Likviditet færgefart.

Udviklingen i likviditeten udviser en negativ tendens, og i 2. kvartal 2016 vil likviditeten for første gang være negativ. Da likviditeten er afhængig af billetindtægterne, der stiger om sommeren, er det kun 2. kvartal 2016 der vil have negativ likviditet, hvorimod det vil være gældende for næsten hele 2017 og frem, hvis der ikke gøres noget.

10 mio. kr. puljen.

Midlerne i 10 mio. kr. puljen, der skal bruges til levetidsforlængelse af færgen, vil være brugt op senest med udgangen af 2017. Der skal tages stilling til, hvor lang tid det forventes at M/F Hjarnø stadig kan være i drift, og hvilke alternativer der er.

M/F Lille Hjarnø

Udnyttelsen af Lille Hjarnø er ikke som forventet. Er der nogle alternative muligheder?

Referat til Møde om Hjarnø Færgesfart

Hjarnø forsamlingshus den 26. november 2015.

Dagsorden:

1. Velkomst v. Liselotte Hillestrøm

Udvalget ønsker at få så mange input og tilkendegivelser med hjem fra dette møde som muligt som muligt.

Udvalget for Fritid & Fællesskab har holdt møde med Hjarnø Færgesfarts bestyrelse, hvor man bl.a. diskuterede den fremtidige organisering.

Organisering af Hjarnø Færgesfart er pt ikke er iht. lovgivning. Der er endnu ingen beslutning om, hvordan man skal organisere sig frem over. I forbindelse med at den nuværende organisering skal ændres, ønsker udvalget at se på om den eksisterende organisering er den optimale, eller om der kunne være alternativer.

2. Præsentation af deltagerne

Fra beboerforeningen: Søren Noes, Jens Andersen, Jette Hougaard, Susanne Schibler, Gunnar Jensen.

Fra Hjarnø Færgesfart: Klaus Nissen – overfartsleder, Susanne Ernst, Jan Frederiksen, Åge Petersen, Kasper Glyngø.

Fra Hedensted Kommune: Peter Hüttel, Liselotte Hillestrøm, Johan Stadil Petersen, Michael Laursen, Hans Henrik Rolskov, Allan Petersen, Lars Oksbjerg (referent)

3. Tidsplan for det videre arbejde

Behandles i Udvalget for Fritid & Fællesskab på det 1. møde i januar 2016, Derfra sendes det til videre behandling i Udvalget for Politisk Koordination & Økonomi, og til sidst i byråd

Efter mødet er det besluttet at udskyde behandlingen til udvalget møde i februar 2016, således at notatet der indgår i sagsfremstillingen kan sendes til udtalelse hos beboerforeningen.

4. Gennemgang af mulige organiseringsformer

- Fortsætte som selvejende institution
- Driftsselskab i form af et A/S eller Aps.
- Ruten sættes i udbud for private eller offentlige aktører
- Kommunal drift

Skrift udleveret af Johan

5. Hvordan løser Hjarnø Færgesfart opgaverne nu - hvem gør hvad?

Gennemgang v. Susanne,

Økonomi

Et bestyrelsesmedlem særlig ansvarlig for økonomi.

Opfølgning

Budgetlægning

Personale

Overfartsleder har den daglige personaleledelse. Bestyrelsen har deltaget i forhandlinger med 3F. Opslag/ansættelse af overfartsleder, vigtigt at bestyrelsen

udøver personalepleje. Søfartsstyrelsen, tolkning af regler, bestyrelsen ansvarlig for sikkerhedsmanual, tidligere på disketter nu elektronisk hvor Søfartsstyrelsen har et link. Tilladelse til Lille Hjarnø, sikre at forsikringer og tilladelser er OK. Udnytter Lille Hjarnø til andre formål. Arbejder på flere initiativer. Dokning af begge færger hvert år. Lille Hjarnø har overfartslederen selv repareret. Større nyanskaffelser involverer også bestyrelsen. Der er stort ønske om nyt billetsystem, og der er forslag om nedsættelse af taksten for efterskolen. Færgefarten ved altid hvor formand eller dennes stedfortræder er, hvis der akut skal tages stilling til nedbrud el.lign.

Øen

Øboer regner med, at bestyrelsen ved alt om havneombygningen. Godt samarbejde med Hedensted Kommune.

Bestyrelsesmøder

Bestyrelsen er selv sekretariat. Håndtering af klager og beboerhenvendelser. Årlige generalforsamling. 4 ordinære bestyrelsesmøder. Der kan indkaldes til ad hoc møder. 3 ø-valgte har fordelt opgaverne imellem sig, og fungerer som forretningsudvalg, Susanne formand, Jan næstformand og Aage økonomi. De 4 kommunalbestyrelsesmedlemmer holdes orienteret, og de er bindeled til byrådet. Fantastisk team a medarbejde, der gør en stor indsats. Bestyrelsen er valgt til at drive færgefarten - ikke sælge den

6. Hvad er vigtigt for Hjarnøbeboerne at have indflydelse på ifbm. færgefart?

Hvad skal politikerne være opmærksomme på:

Stort set optimal færgefart som det fungerer nu. Svært at finde bedre konstruktion end den nuværende.

Træt af at organiseringen er blevet erklæret ulovlig.

Hjarnøboer er stolte af færgen.

Beboerforening er stor tilhænger af det system der er nu.

Brugerne har meget kort vej til dem, der har med det at gøre.

Kontinuitet i bestyrelsen har været intakt. Der er nogle man kan gå tilbage til og spørge.

Har medejerskab. Nærdemokrati – er involveret i beslutningerne. Vil gerne engagere borgerne. Stor fleksibilitet i den nuværende ordning.

Tryghed i, at det er Susanne der er formand.

Væsentligt for bosættelsen på Hjarnø, at der er en ordentlig forbindelse.

Færgens serviceniveau er med til at tiltrække nye beboere til Hjarnø.

Hjarnø, få ø-livets glæder uden at få ulemperne

Startet som privat færgeselskab, mere og mere kommunal betaling = blev en selvejende institution.

Utænkeligt at vende tilbage til privat selskab.

Ingen tror på ideen om udbud.

Problem med anden form; rederansvar og økonomi skal hænge sammen.

Hvis det bliver Hedensted Kommune der overtager, har den enkelte øbo ikke indsigt længere.

Forslag om det er muligt med 2 bestyrelsesmedlem fra regionen?

Vigtigt med indflydelse på drift; fartplan, billetpriser, udgifter - hele paletten.

Drift er vigtig, da færgen understøtter beboelsen på øen. Vigtigt at øboerne har indflydelse på driften.

Der er 18 ø-færger. Ud fra det man hører, er det faktisk kun færgefarten til Hjarnø, Venø og Fur som fungerer rigtig godt.

Det bliver dyrere, hvis andre skal overtage opgaverne fra bestyrelsen. Lokal forankring er vigtig.

Hedensted Kommune opkræver ca 300.000 kr. i leje af færgeleje. Bliver betalt tilbage incl. moms.

Færgefornyelse er p.t. ikke i budget.

Midlerne er brugt til fornuftig færgefart og ikke til færgeleje.

Færgen er en del af det generelle redningsberedskab, så Lille Hjarnø kan opretholde trafikken, hvis Hjarnø skal deltage i eftersøgning, redning m.v.

Opsamling ved Liselotte

Vi skal fortsat være en af de øer/færger man taler positivt om.

Muligheder: som i dag med driftsoverenskomst eller kommunal drift.

Den store opgave er at sikre øboernes indflydelse.

Skal gøres så rentabelt som muligt. Vigtig at sikre den lokale indflydelse.

Man skal ikke ruineres når man skal over.

Kan nogen ting være lettere økonomisk? F.eks. udvalg under Hedensted Kommune med rådgivende udvalg, kommunal administration der tager sig af drift og § 17-udvalg fungerer som "bestyrelse" mht. indflydelse.

Der er ikke nogen høringspligt på dette område, men vi kan sende notat til udtalelse hos beboerforening inden det behandles i udvalget.

7. Eventuelt

Intet